

# ድህነት ትራፊክ ንወለዲ ኮተቴ



ንኮተቴ ውሉድኩም ብዛዕባ ድህነት ትራፊክ ተዛረብዎም



# ጎባልል ዓለምን ዘይሞቱን።

ብቕዓት ምስ ትራፊክ ምውህሃድ ኣብ ብዙሓት ዝተፈላለዩ ነገራት ይምርኮሱ። ንኣሸቱ ሰባት ንኩሎም እቶም ኣብ ትራፊክ ከጋጥሙ ዝኸለሉ ኩነታት ንከብድሁ ዝኸለሎም ኣገዳሲ ዝኾነ ናይ ሓንጎል ምዕባል ኣይበጽሖን። ብቅልል ዝበለ፣ ንሶም ዘይምኩራት ተጠቕሞቲ ጽርግያ ኢዮም። ኮተቴታት መታን ጽቡቕ ውሳኔታት ናይ ምውሳኔ ክእለቶም ከዕብዩ ቀስ ብቀስ ባይኖም ነዚ ነገር ንክገብርዎ ከመሃሩ ኣለዎም።

ከም ወለዲ መጠን ኣብ ናይ ኮተቴ ውሉድኩም ምዕባልን ምስ ትራፊክ ብኸመይ ከም ዝሳነዩን ኣገዳሲ ተራ ኢኹም ትጻውቱ። ኮተቴታት ሳዕቤን ናይ ዝወስድዎ ስጉምቲ ናይ ምምዝዛን ዓቕሞም ብግቡኣ ዝማዕበለ ኣይኮነን። ኣብ ተመሳሳሊ እዋን ድማ ኣብዚ ናይ ኩትትና ዕድሚኦም ንነዊሕ ዝጸንሑ ኣረእኦን ጠባይትን የማዕብሉ። ሓንጎል ቀስ ኢሉ ኢዩ ዝምዕብል። ሳዕቤናት ንምምዝዛን ዝሕግዘና ኣብ ቅድሚት ዝርከቡ ክፋል ሓንጎልና ክሳብ ደቂ

25 ዓመት ምዕባል ኣይውድእን ኢዩ። እዚ ስለ ዝኾነ ኢዩ ድማ ኮተቴታት ነቲ ናቶም ብቕዓት ኣጋኒኖም ዝርእይዎ።

ንኣሸቱ ሰባት መብዛሕትኡ ግዜ ብሃንደፍታ እዮም ግብረ መልሲ ዝህቡ፣ ከምኡ ውን ኣብ ክንዲ ብምምዝዛን ብስምዒት ኢዮም ግብረ መልሲ ዝህቡ፣ እዚ ድማ ናብ ዝያዳ ሓደገኛ ነገራት ናብ ምግባር ከምርሕ ይኸእል ኢዩ። ድሕነት ዘለዎ ተጠቓማይ ናይ ጽርግያ ምዃን ካብ ግምገማ ናይ ሓደጋን ናይ ኻልኦት ሓልዮትን ኢዩ ዝመጽእ። መሰረት ናይ ድሕነት ኣብ ትራፊክ ዘተባብዕ ዓይነት ኣተሓሳስባ ምንጻፍ ኣገዳሲ ኢዩ። እቶም ከጋጥሙ ዝኸለሉ ሓደጋታት ተመያየጡሎም። ዝተፈላለዩ ባህርያት እንታይ ዓይነት ሳዕቤናት ክህልውዎም ከም ዝኸለሉ ክዝተየሎም ኣሎዎ።

**እብዚ ገጸት እዚ፣ NTF ንወለዲ ናይ ብዝእር ርእሶም ኣብ ትራፊክ ንጠፋት ዝኾኑ ኮተቴ ዝኸውን ሓበሬታን ማዕዳን ኣሰፈሩ ኣሉ።**





# ንኣሽቱ ሰባት ኣብ ብሽክለታ

ኣብ ናይ ኮተቴ ዕድመኡም ኣብ ዝበጽሖሉ እዋን መብዛሕቲኦም ቆልዑ ኣብ ትራፊክ ንበይኖም ኮይኖም ብሽክለታ ንነዊሕ ዓመታት ዘዊርም ኣሎዉ። እንተ ኾነ ግን እዚ ነገር እዚ ኣብ መንጎ ወለድን ውሉዶምን ብዙሕ ዝርርብ ዘድልዮ ኩነት ኢዩ።

ቁራዕ ርእሲ ብሽክለታ ክሳብ 15 ዓመት ዕድሜ ሕገ ዘገድዶ እኳ እንተኾነ፣ ብዙሓት ቆልዑ ቅድሚ እዚ ግዜ እዚ ብዘይ ቁራዕ ርእሲ ክኾኑ ምርኣይ ልሙድ ተርእዮ ኢዩ። ንኣሽቱ ሰባት ዝበዝሐ ክፋል ናይ ኣሰከፍቲ ናይ ብሽክለታ ሓደጋታት የቁሙ፣ ጠንቁ ድማ ብዙሓት ወለዲ ደቆም ኣበይን ብኸምይን ክዝውሩ ከምዘለዎም ስለ ዝዝገግዑ ኢዮ ክኾውን ዝኽእል። እዚ ስለ ዝኾነ እቲ ምኽንያት ድማ ኢዮ ነዚ ጉዳይ ናይ ድሕነት ዘሎዎ ኣዘዋውራ ክንገድፎ ዘይብልና፣ ንሕና ድማ ድሕነቲ ዝሕሉ ዘዋሪ ብምዃን ቀጻሊ ኣብነት ክንከውን ዘሎና።

## ክንዝኮርም ዘሎና ነገራት

- ብሽክለታ ምዝዋር ንጥዕናናን ንኣክባቢናን ጽቡቕ ኢዩ። ኣብ ግዜ ጉብዝናና ነጥርዮም ባህርያት መብዛሕቲኡ ግዜ ንህይወትና ምሉእ ኢና ሒዝናዮም ንኸይድ።
- እቲ ሕገ ናይ ቁራዕ ርእሲ ብሽክለታ ንብዙሓት ወለዲ ሓገዝ ኢዩ፣ ግን ሓንጎል ናይ ልዕሊ 15 ዕድሜኡም ምሕላው እውን ኣገዳሲ ኢዩ።
- ብመሳምር መሳሊ ዝተደረገ ጎማ ናይ ብሽክለታ ንዘወርቲ ወላ ኣብ ግዜ ሓጋይ ብሽክለታ ክዝውሩ ቀሊል ይገብሮ።
- ብሽክለታ ከም ናይ ጽርግያ ተሽከርካሪት ኢያ ትሕሰብ፣ እዚ ማለት ከኣ ዘወርቲ ብሽክለታ ናይ ትራፊክ ሕግታት ክኸብሩ ኣሎዎም ማለት ኢዩ፣ ንኣብነት ቀዳምነት ምሃብን ኣብ ሓደ ዝኣንፈቱ ጽርግያ ናብ ዘይፍቀድ ኣንፈት ዘይምዝዋርን።
- ዘወርቲ ብሽክለታ ኣብ ግዜ ጸሓም ኣብ ዝዝውርሉ እዋን መብራህቲ ኮብርሁ ብሕገ ይግደዱ ኢዮም።

# ንኣሽቱ ሰባት ኣብ ሞቶር ብሽግሊታ

እቲ ዝተሓተ ሞቶር ብሽግሊታ ምዝዋር ዝፍቐዶ ዕድመ 15 ዓመት ኢዩ። ስታሲቲስቲክስ ከም ዝሕብር ኣብ ከባቢ 15 ዓመት ዝዕድማኦም ንኣሽቱ ሰባት እቲም ንሓደጋ ዝተቃልዑ ጉጅለ ኢዮም፤ እዚ ናይ ስታሲቲስቲክስ ተርእዮ ድማ ምስቲ ንኣሽቱ ሰባት ንመጀመርታ ሞቶር ብሽግሊታ ዝሕዝቡን ናብ ትራፊክ ድማ ብሓንገቲ ሞቶር ዘለዎ ተሽከርካሪት ዝወጹሉ እዮን ይገልጹ። ኣብ 2009 ዝኾነ ሰብ ሞቶር ብሽግሊታ ንኸዝወር ኣብ ሓደ ብቑዕ ዝኾነ ናይ መምሃሪ ማእከል ክመሃር ዘገድድ ሕገ ተሓቲጎ። ኮተቴ ውሉድኩም ናይ ክልሉ ሓሳብን ናይ ምዝዋርን ትምህርቲ ዘጠቓለለ እኹል ዝኾነ ናይ ምዝዋር ትምህርቲ ከምዝቐሰሙ ግበሩ።

ካብ ሓደ ጥሪ ጀሚሩ፣ ንዝኾነ ደረጃ I ዝኾነት ሞቶር ብሽግሊታ ብልዕሊ 45 ኪ.ሜ/ሰዓት ምዝዋር ተኸልኪሉ ኣሎ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ናይ ኤውሮጳዊ ሕብረት ሞቶር ብሽግሊታ ክሳብ 60-80 ኪ.ሜ/ሰዓት ከም ዝኾነ ክግበራ ይከኣል ኢዩ። እንተኾነ ግን ናይዘን ሞቶር ብሽግሊታ እዚ እን ልጃም፣ ጎማታትን ቅርጽን ዝዚ ንዑል ፍጥነት እዚ ተባሂሉ ኣይተሰርሐን። ፍጥነት ምስ ዝልዕል ክብደት ናይቲ ዝወርድ ማህሰይቲ ድማ ብእኡ መጠን ይውስኹ-ፍጥነትን ከም ዝውስኹ ዝተገብራ ሞቶር ብሽግሊታ ኣብ ልዕሊ ፍርቂ ናይ ዘጋጥም ቀታሊ ሓደጋ ይርከብ።

ኣብ ጥቕሚ ዝወጻለት ሞቶር ብሽግሊታ እንተዝእኩም እሞ ኸኣ እታ ሞቶር ብሽግሊታ ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ተገይሩ ነይሩ ከይከውን ክትፈልጡ ምስ እትደልዩ፣ ብዙሓት ሸየጥቲ ሞቶር ብሽግሊታ ንኣብ ጥቕሚ ዝወጻላ ሞቶር ብሽግሊታ ናይ ድሕነት ፈተሻ ይገብሩ ኢዮም።

ሞቶር ብሽግሊታ ኣብ ንዝውረሉ እዋን ቁራዕ ርእሲ ክንመልስ ሕገ የገድደና ኢዩ። እዚ ቁራዕ ርእሲ ኣዝዩ ኣገዳሲ ኢዩ፣ ከም ሓቂ፣ እቲ እንኮ ዘወርቲ ሞቶር ብሽግሊታ ዝውንንም መከላኸሊ መሳርሒ ኢዩ። እዚ ቁራዕ ርእሲ ግጥም ኢሉ ከምለሰን ብግቡእ ክእስርን ኣሎዎ። ጥዑይ ገይሩ ምስ ዘይገጥም፣ ኣብ ግዜ ሓደጋ ክወድቕን ጥቕሚ ዘይብሉ ክኸውንን ይኸእል። እዚ ናይ ቁራዕ ርእሲ ሕገ ወላ እውን ንተሳፈርቲ ናይ ሞቶር ብሽግሊታ ዝምልከት ምዃኑ ምዝካር የድሊ። ነቲ ቁራዕ ርእሲ ብግቡእ እንተ ተጠቁምኩምሉ፣ ካብ 45 ኪ.ሜ/ሰዓት ብዘይበዝሕ ፍጥነት ኣብ እትገደዱ እዋን ኣብ ዘጋጥም ሓደጋ ብህይወት ናይ ምውጻእ ተኸእሎኹም ይዛይድ። ሕጂ ብዘይ ቁራዕ ርእሲ ብ70 ኪ.ሜ/ሰዓት ትዝውሩ እንተኸኢኩም እንታይ ክጋጥም ከም ዝኸእል ገምቲ።

ካልእ ኣብ ግምት ክእትዎ ዘለዎም ሕግታት ከምኒ ኣድላይነት ናይ ሞቶር መድሕን (ኢንሹራንስ)፣ ኣልኮል ወይ ሓሽሽ ኣብ ደምካ እንዳገለወ ምዝዋር ክልኩል ምዃኑ ምፍላጥ፣ ሞቶር ብሽግሊታ ኣብ ናይ ኣጋር መንገዲ ምዝዋር ክልኩል ምዃኑ ምፍላጥ፣ ከምኡ ውን ኩሎም ሕገ ትራፊክ ክኸበሩ ከም ዘለዎም ምዝካር የድሊ።

**ሞቶር ብሽግሊታ ኣብ ክልተ ደረጃታት ኢዮም ዝኸፈሉ፣ ቀዳማይ ደረጃን ካልኣይ ደረጃን።**



**ደረጃ I ሞቶር ብሽግሊታ**

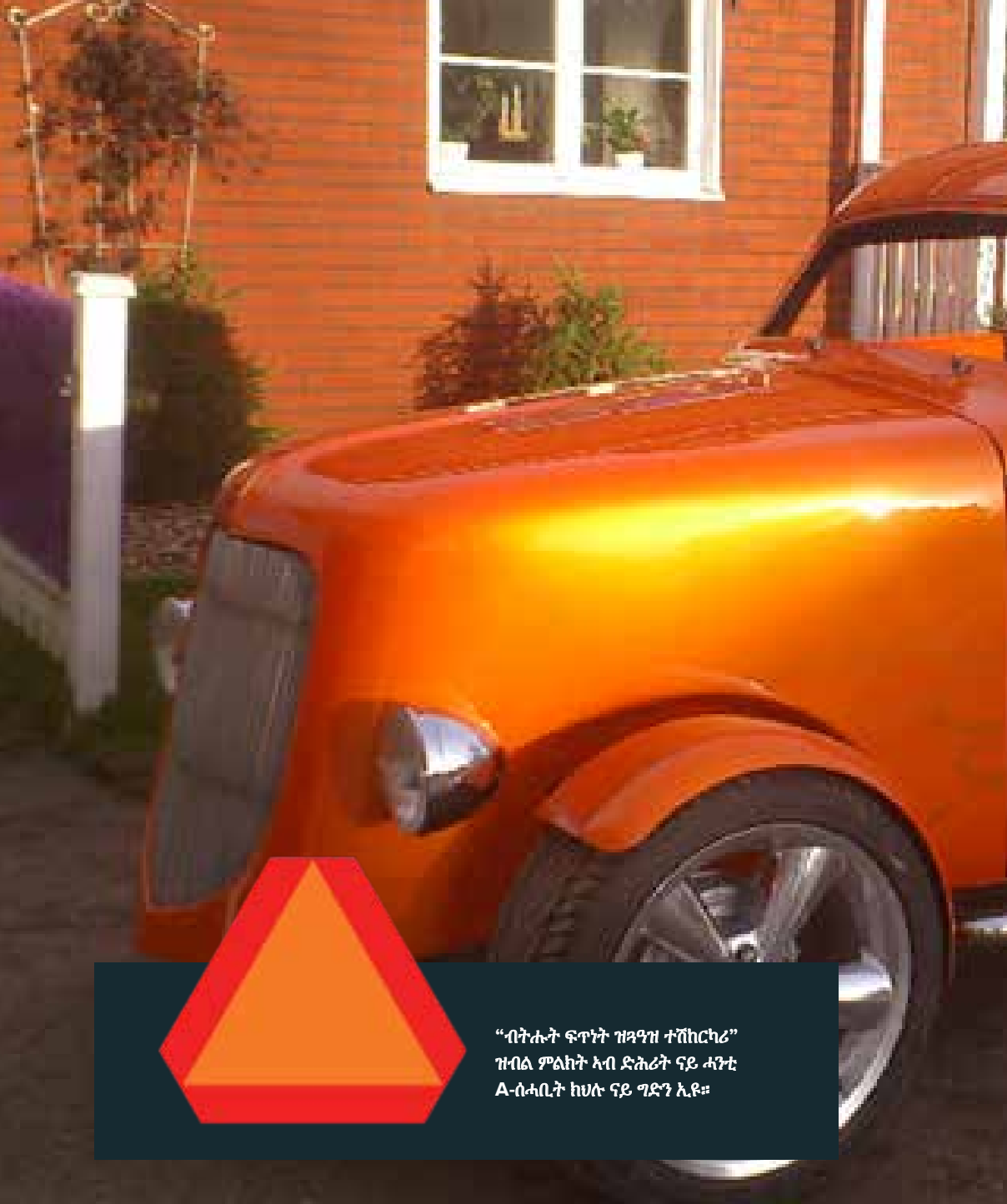
- ናይ ግድን ክምዝገባን ታርጋ ክህልወንን ኣሎዎ።
- ዝለዓለ ፍጥነት 45 ኪ.ሜ/ሰዓት።
- ኣብ ናይ ብሽግሊታ መንገዲ ክዝውራ የብለንን።
- እንተወሓደ ደረጃ-AM (AM-Class) ናይ ውዝዋር ፍቓድ የድልዩን።
- ብግቡእ ዝተሰርሐን ዝተመልከተን መንበር ምስ ዝህሉ ሓደ ተሳፋሪይ ጥራይ ኣብታ ሞቶር ብሽግሊታ ክሳፈር ይኸእል።

**ደረጃ II ሞቶር ብሽግሊታ**

- ምዝገባ ናይ ግድን ኣይኮነን።
- ዝለዓለ ፍጥነት 25 ኪ.ሜ/ሰዓት።
- ብዘይካ “ሞቶር ብሽግሊታ ኣይፍቀድን” ኣብ ዝብል ቦታ ኣብ ናይ ብሽግሊታ መንገዲ እውን ክዝውራ ይከኣል።
- ‘Förrarbevis’ ዝበሃል ዓይነት ፍቓድ የድልዩን።
- ንተሳፋሪይ ተባሂሉ ዝተዳለወ መንበር እንተልዩ ኣብ ደረጃ II ሞቶር ብሽግሊታ ተሳፋሪይ ክሳፈር ፍቓድ ኢዩ፣ እንተዘይኮይኑ ልክዕ እቲ ንተሳፋሪይ ኣብ ብሽግሊታ ምጥርባት ዝምልከት ሕገ ይምልከተን።

**ክትዝከርዎም ዘለኩም ነገራት**

- ንዝኾነት ሞቶር ብሽክለታ ዝያዳ ፍጥነት ከምትውስኹ ምግባር ዘይሕጋዊ ኢዩ። ከም ወላዲ መጠን፣ እዚ ሕገ ከምዝኸበር ናይ ምግባር ሓላፍነት ኣሎኩም። ንውሉድኩም ዝያዳ ፍጥነት ክህልዎ ዝተገብረት ሞቶር ብሽግሊታ ንኸዝወር እንተ ኣፍቀድኩምሉ፣ ዘይሕጋዊ ምዝዋር ስለ ዘፍቀድኩም ብገንዘብ ክትቅጽዑ ትኸእሉ ኢኹም።
- ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ከምዘይተገብረት ንምርግጽ ነታ ሞቶር ብሽክለታ ዘዋርቡም ፈትጎዎ።
- ዝያዳ ፍጥነታ ከም ዝውስኹ እንተተገይሩ፣ ሸየጥን ጸገንትን እቲ ዘሎ ውሕስነት ክስርዝዎ ይኸእሉ ኢዮም።
- ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ዝተገብረት ሞቶር ብሽግሊታ ሓደጋ ምስ ዝወርዳ ናይ መድሕን (ኢንሹራንስ) ኩባንያታት ጥርጉን ምቕባል ክኣብዩ ይኸእላ ኢዮን።
- እታ ሞቶር ብሽግሊታ ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ዝተገብረት እንተኾይና፣ ውላድኩም ውን መምርሒ ፍቓዱ ክእገድ ይኸእል ኢዩ።
- ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ዝተገብረት ሞቶር ብሽግሊታ ብፖሊስ ክትህገር ትኸእል።
- ፍጥነታ ከም ዝውስኹ ዝተገብረት ሞቶር ብሽግሊታ ምዝዋር፣ ኣብ መጻኢ ንናይ ምዝዋር ፍቓድ ኣብ ምርካብ ጸገማት ክስዕቡኩም ይኸእል።



# ሰሐቢት-A

“ሰሐቢት-A” ናብ ሰሐቢት ዝተለወጠትን ዝለዓለ ፍጥነታ ድማ ካብ 30 ኪ.ሜ/ሰዓት ዘይሓልፍን መኪና ኢያ። ሰሐቢት-A ንኣደ ወይ ክልተ ተሳፊርቲ ኮፍ ክጠል ዝኸኸለ መገበር ክህልዎ ዝኸኸለ ኮይን፣ ግን ዝኾነ ተሳፋሪ ወይ ወን ንብረት ኣብቲ ድሕሪ እዚ ናይ ቅድሚት መናብር ዝርከብ ክፋል ክጸግን ኣይፍቀድን።

ሰሐቢት-A ንኸትዝውር መምርሒ ፍቓድ ናይ ዝኾነ ደረጃ ወይ ክኣ ፍሉይ ናይ ሰሐቢት መምርሒ ፍቓድ የድልየካ። ናይ ሰሐቢት መምርሒ ፍቓድ ንወንጎቱ ዝለዓለ ብ40 ኪ.ሜ/ሰዓት ትጻግብ ሰሐቢት ወይ ክኣ ዝለዓለ ፍጥነታ ካብ 30 ኪ.ሜ/ሰዓት ዘይሓልፍ ደረጃ ዘ ሞቶር ዘሎዎ መሳርሒ ክዝውሩ የኸኸለሎም።

ንሞቶር ፍጥነት ከምዝውሰኽ ምግባር ንሰሐቢት-A እውን ዘጠቓልል ጸገም ኣይዩ። ብNTF ኣብ ዝተገብረ መጽናዕቲ ዳርጋ ልዕሊ ፍርቂ ካብ ዘወርቲ ሰሐቢት-A ልዕሊ 80 ኪ.ሜ/ሰዓት ክኸዳ ዝኸኸለ ተሽከርካርቲ ከምዝነበርኦም ኣርእዩ።

**ናይ ሰሐቢት መምርሒ ፍቓድ ንኸትሕዙ እዞም ኣብ ታሕቲ ዘለዎ ነገራት ኣድሊይቲ ኢዮም፡**

1. ብቑዕ ዝኾነ ናይ ምዝዋር ተማሃራይ ፍቓድ ምሓዝ።
2. 16 ዕድመ ዝመላእካ ምኃን።
3. ኣደ ናይ ክልሰ ሓሳብ መርመራ ምሕላፍ።

ናይ ሰሐቢት መምርሒ ፍቓድ ዝሓዘ ሰብ ንደረጃ 1ን ደረጃ 11ን ዘለወን ሞቶር ብሽግሊታ ክዝውር ይኸኸል። ደረጃ-AM መምርሒ ፍቓድ እንተደኣ ሃልዩኩም ሰሐቢት-A ክትዝውሩ ትኸኸሉ ኢኹም። ካብ 15 ዓመት ንላዕሊ ምስገበርኩም ደረጃ-AM መምርሒ ፍቓድ ክትሕዙ ትኸኸሉ ኢኹም። እዚ መምርሒ ፍቓድ ንወንጎቱ ካብቲ ንቡር ዕድመ ናይ ሰሐቢት መምርሒ ፍቓድ ክወጸሉ ዝፍቐድ ዕድመ ኣቀዲሞም ሰሐቢት ከመርሒ የኸኸለሎም።

ካብ 2017 ጀሚሩ፣ ሰሐቢት-A ውን ኣድላዩ ፈተሻ ክግበረሉን ኢዩ። ሰሐቢት-A ትውንቲ እንተደኣ ኮይንኩም ኣብየናይ እዋን እቲ ፈተሻ ከም ዝግበረላ ክትፈልጡ ኣለኩም።

## ክትዝከርዎም ዘለኩም ነገራት

- እታ ተሽከርካሪት ፍጥነታ ከም ዝውሰኽ ከም ዘይተገብረ ንምርግጋጽ ዘዊርኩም ፈትንጥ።
- ንዝኾነ ሰብ ንተሰሓቢቱ ፍጥነት ከምትውሰኽ ንኸገብራ ኣይትተሓበሩ።
- ፍጥነታ ከም ዝውሰኽ ዝተገብረት ሰሐቢት-A ምዝዋር፣ ኣብ መጻኢ ንናይ ምዝዋር ፍቓድ ኣብ ምርካብ ጸገማት ክሰበልኩም ይኸኸል።
- እታ ተሽከርካሪት ፍጥነታ ከም ዝውሰኽ እንተተገይሩ፣ ንሰኹም ከም መጠን ወላድን ወናኒ ናይታ ተሽከርካሪትን ኢኹም ብሓላፍነት ትሕተቱ። ውሉድኩም ልክዕ ከም ብዘይ መምርሒ መኪና ዝዝውር ዘሎ ሰብ፣ ብዘይሕጋዊ ምዝዋር ገበነኛ ኮይኑ ክርከብ ይኸኸል ኢዩ።



“ብትሕት ፍጥነት ዝጓግዝ ተሽከርካሪ” ዝብል ምልክት ኣብ ድሕሪት ናይ ሓንቲ A-ሰሐቢት ክህሉ ናይ ግድን ኢዩ።

# መንገዲ ናብ መምርሒ ፍቓድ

መምርሒ ፍቓድ ንምርካብ፣ ካብ ናይ ሸወደን ወኪል መጓጓዣ ናይ ትምህርቲ ፍቓድ ኣድላዩ ኢዩ። እዚ ፍቓድ እዚ ንኣመሽተ ዓመት ከገልግል ይኸእል። ሓዲ ናይ ደረጃ B ዝኾነ መምርሒ ፍቓድ ንወገንቲ፣ ከብደተን ብጠቐላላ ካብ 3500 ኪግ ዘይበዝሑ ተራ መካይንን ፈኮሶቲ ናይ ጽዕነት መካይንን ከመርሒ የኸእሎም።

መምርሒ ፍቓድ ንምውጻእ፣ እቲ ዘመልከት ዘሎ ሰብ ልዕሊ 18 ዕድመ ዝገበረ፣ ናይ ሸወደን ነባርነት ዘለዎን ነቲ መእተዊ ትምህርትን ክልቲኡ ክፋላት ናይቲ ጠንቁ ሓዲጋታት ትራፊክ ዝብል ትምህርትን ዝወሰደ ክኸውንን ኣሎዎ። እቲ ናይ ምዝዋር መርመራ ናይ ክልስ ሓሳብን ግብራዊ ናይ ምዝዋር ክፋላትን ዝሓዘ ኢዩ። እዞም ክልተ ክፋላት ኣብ ሓዲ እዋን ክውድኡ ኣለዎም።

ድሕነት ዘለዎ ዘዋራይ ንክትከውን፣ መኪና ከመይ ጌርካ ከምትመርሕን ሕጊ ትራፊክ ምክታልን ጥራይ ዘይኮነ፣ ኣቀዲምካ መገሻኻ ምምዳብ፣ ከጋጥም ዝኸእል ሓዲጋን ናትካ ድኽመታትን ምግጋም የድልየካ። ተመክሮ ምውሳኽ ናይ ልምምድ ሕቶ ኢዩ፣ እቲ ዝበለጸ ነገር ከኣ ነቲ ኣብ ናይ ትምህርቲ ምዝዋር መኪና ዝተመሃርካዮ ትምህርቲ ምስ ናይ ብሕትኻ ግብራዊ ልምምድ ምስ እተተሓሕዞ ኢዩ። ኮተቴታት ካብ 16 ዕድሚኡም ጀሚሮም ኣብ ትሕቲ ተቐጻጻሪ ልምምድ ክጅምሩ ይኸእሉ ኢዮም። እቲ ተቐጻጻሪ ሰብ መእተዊ ትምህርቲ ዝወሰደ ዝሓለፈ ክኸውን፣ ዕድሚኡ ካብ 24 ንላዕሊ ክኸውን ከምኡ ድማ ኣብዘን ዝሓለፉ 10 ዓመታት ብድምር ን5 ዓመት መምርሒ ፍቓድ ዝሓዘ ክኸውን ኣሎዎ።

## ክትዝከርዎም ዘለኩም ነገራት

- ኣብቲ መእተዊ ትምህርቲ ብሓባር ምስታፍ ንልምምድ ናይ ምዝዋር ትምህርቲ ጽብቕ መሰረት የንጽፍ።
- ንእሽቲ ዘወርቲ ምኩራት ኣይኮኑን። ብዙሕ ግዜ ልምምድ ምዝዋር ምስ ዝገብሩ ዝበለጸ ኢዩ። ስለዚ ናይ ልምምድ ትምህርቲ ብዝተኸለለ ቀልጢፉ ክጅመርን ብዙሕ ግዜ ከዲጋገምን ኣሎዎ።
- እቲ ተቐጻጻሪ ሰብ ኣብ ናይ ግሊ ናይ ግብራዊ ልምምድ ግዜ ኢዩ ሓላፍነት ዝስከም፣ እቲ ተቐጻጻሪ ድማ ናይ ዝኾነ ተሳፋሪይ እውን ሓላፍነት ይስከም።





# ኮተቴታትን ምዝዋርን

**ተኸለሎታት ሓደጋ** ነጻሽቱ ዘወርቲ ኣብ ናይ ንጽል-ተሽከርከርቲ ምድብ ሓደጋን ኣብ ናይ መኪና ምቁጽጻር ዝሰኣንሉ ሓደጋታትን ልዕሊ ዓቕን ኢዮም ዝርከቡ። ልዑል ፍጥነትን ተሞክሮ ዘይምህላውን ሓደገኛ ውህደት ኢዮም። ናይ ሞት ተኸለሎ ድማ ካብ ኣብ ዝያዳ ምኵራት ዘወርቲ ኣብ ንጻሽቱ ዘወርቲ ብዕጽፍታት ይዳይድ። ዝበዝሑ ኣብ ከምዚ ዓይነት ሓደጋ ዝሞቱ ሰባት መቐነት ከይገበሩ ዝጸንሑ ኢዮም። ካብ ኩሎም ዝኸፍኡ ጉጅለ ድማ ንጻሽቱ ዘወርቲ ኮይኖም ሽዑ መምርሒ ፍቓዶም ዝወሰዱን ልዕሊቲ ደረት ፍጥነት ዝዝውሩ ዝነበሩን ኢዮም።

ናይ ሓደጋ ተኸለሎ ኣብ ግዜ ምሽትን ለይትን ዝለዓለ ኢዩ፣ ብፍላይ ድማ ኣብ ቀዳመ ሰንበት። ምስ ኣልኮልን ዕጻ ፋርሰን ዝተሓሓዙ ሓደጋታት ኣብ ንጻሽቱ ዘወርቲ ካብ ካልኦት ተጠቐምቲ ናይ ጸርግያ ብዝበዝሐ ይረኣዩ። ንጻሽቱ ሰባት ኣብ ምስ ድኻም ዝተሓሓዘ ዓይነት ሓደጋ ውን ብልዑል ዓቕን ይርከቡ።

ኣብዚ ግዜ እዚ ናይ መራሒ መኪና ናይ ምምዝዛን ክእለት ክደክም ከሎ ድሕነት ንምምሕያሽ ዝሕግዝ ቴክኒካዊ ስርዓታት ደገፍ ኣሎ። ንኣብነት ናይ መቐነት መዘከሪ፣ ድኻም መራሕ መኪና ዝሕብር መሰርሒ ከምኡ እውን ውህደት ምስ ፍጥነት፣ካብዚኣም እቲ ቀንዲ ልሙድ ናይ መቐነት መዘከሪ ኮይኑ፣ እዚ ነቲ መራሕ መኪና መቐነት ንክቕነት ድምጽን ምልክትን ብምግባር ይሕብር። ንዝላዩደ ድሕነት ናይ ትራፊክ ብዙሓ ናይ ደገፍ ስርዓታት ዘለዎ መኪና ክትመርጹ ፈትኑ።



**ብመስተ ተኸአልካ ኣብ ትራፊክ** ኣልኮል፣ ዕጹፋርስን ትራፊክን ብሓንሳብ ኣይከዱን ኢዮም። እንተኾነ ግን፣ ዓመታዊ ብዙሓት ሰባት ብሰንኪ መስተ ሰቲኻ ምዝዋር ይሞቱ ወይ እውን ከቢድ ማህሰይቲ ይወርዶም። ሓደ ሲሶ ካብ ኩሎም ሰትዮም ዝዝውሩ ሰባት ኣብ ክሊ ዕድመ 18 ክሳብ 24 ይርከቡ። ሓደ ሰብ ኣብ ትሕቲ ጽልዋ ናይ ኣልኮል ወይ ዕጹፋርስ እንዳዘወረ እንክሎ ኣብ ሓደ ኣብ ካልኦት ሰባት ሃስያ ወይ ሞት ዘሰዓበ ሓደጋ ምስዝሳተፍ ክሳብ ሸሞንተ ዓመት ንክእሰር ክፍረድ ይኽእል።

ከም ወላዲ መጠን፣ ንደቅኹም ኣብነት ኢኹም። ብዛዕባ እቲ ሳዕቤናት ምስእም ዘትዩ፣ ኣብ ትሕቲ ጽልዋ ኣልኮላዊ መስተ እንተ ዘዊርም እንታይ ከጋጥሞም ከም ዝኽእል ኣፍልጥዎም። ምስ ዝኾነ ብኣልኮላዊ መስተ ተመሪዙ ዝዝውር ሰብ ከይሳፈሩ ትብዓት ሃብዎም። ምኽንያቱ ሰትዮም ዝዝውሩ ዘወርቲ ኣዝዮም ሓደገኛታት ኢዮም። ምስእም ንምኽድ ምእባይ ዝያዳ ተባዕ ውሳኔ ኢዩ። ሓደ ሰብ ሰትዩ ንከይዝውር ንምክልኻል ናብ ፖሊስ ድዊልኩም ሓብሩ። ከምዚ ምግባርኩም ህይወት ናይ ምድሓን ጉዳይ ኢዩ። ህይወትኩምን ህይወት ካልኦትን። እቲ ዝበለጸ ኣጋጣሚ ዝሰተዩ ሰብ ብፖሊስ ደው ክብል እንክሎ ኢዩ። ኣብ ዝኸፍኦ ኣጋጣሚ ድማ ናይቲ መንእሳይ ናይ መወዳእታ መገሻ ክኸውን ይኽእል ኢዩ።

መዕቀን ሃንገፍታ (Breathalyser) መስተ ሰቲኻ ካብ ምዝዋር ዝከላኸል መንገዲ ኢዩ። ነታ መኪና ንኸተተንስእዎ ናብ ሓደ መውዓል ኣፍ ከተሰተንፍሱ ኣለኩም። ክትሰትዩ እንተጸኒሕኩም፣ ነታ መኪና ከተተስእዎ ኣይክኣልን ኢዩ። እዚ ዓይነት ናይ ድሕነት ስርዓት ኣብ ናይ ብሕረቲ መካይን ክሰብ ሕጂ ኣዝዩ ልሙድ ኣይኮነን።

**ክትዝከርዎም ዘለኩም ነገራት**

- ብዛዕባ ናይ ዝላእ ርእሰኹም ባህሪ ሕሰቡ። ኩሉ ግዜ መቐንት ብምግባር፣ ፍጥነትኩም ብምሕላው፣ ደረት ፍጥነት ምኽባር፣ ከምኡ ውን ኣብ እትዝውሩሉ ግዜ ጽቡቕ ብምዕራፍን ከይሰተኹም ብምዝዋርን ንውሉድኩም ጽቡቕ ኣብነት ክትኮኑ ትኽእሉ ኢኹም።
- ውሉድኩም ካብ ግብጃ ማለት ፊስታ ንገዛ ብኸመይ ከም ዝምለሱ ኣቐዲምኩም ወስኑ።
- ወላ ፍርቕ ለይቲ ይኹን ንውሉድኩም ናብ ገዛ ክድውል ኣፍቅዱሉ።
- ህዝባዊ መጓዓዝያ ክትቐሙ ኣተባብዕዎም።
- ምስ ካልኦት ወለዲ ብምስምማዕ፣ ንውሉድኩም ብብተራ ብመኪናኹም ኣብጽሑም።
- ንኩተቲ ውሉድኩም ናይ ታክሲ ገንዘብ ሃብዎ ወይ እውን ንኸኣድሩ ዘድልዮም ቦርሳ ከም ዝጥርንፉ ግበሩ።





# ንግሕበራትና ርኽብዎም

Blekinge: [blekinge.ntf.se](http://blekinge.ntf.se)

Dalarna: [dalarna.ntf.se](http://dalarna.ntf.se)

FyrBoDal: [fyrbodan.ntf.se](http://fyrbodan.ntf.se)

Gotland: [gotland.ntf.se](http://gotland.ntf.se)

Gävleborg: [gavleborg.ntf.se](http://gavleborg.ntf.se)

Halland: [halland.ntf.se](http://halland.ntf.se)

Jämtland: [jamtland.ntf.se](http://jamtland.ntf.se)

Jönköping: [jonkoping.ntf.se](http://jonkoping.ntf.se)

Kalmar: [kalmar.ntf.se](http://kalmar.ntf.se)

Kronoberg: [kronoberg.ntf.se](http://kronoberg.ntf.se)

Norrbottnen: [norrbottnen.ntf.se](http://norrbottnen.ntf.se)

Skaraborg: [skaraborg.ntf.se](http://skaraborg.ntf.se)

Skåne: [skane.ntf.se](http://skane.ntf.se)

Stockholm: [stockholm.ntf.se](http://stockholm.ntf.se)

Sörmland: [sormland.ntf.se](http://sormland.ntf.se)

Uppsala: [uppsala.ntf.se](http:// uppsala.ntf.se)

Värmland: [varmland.ntf.se](http://varmland.ntf.se)

Väst: [vast.ntf.se](http://vast.ntf.se)

Västerbotten: [vasterbotten.ntf.se](http://vasterbotten.ntf.se)

Västernorrland: [vasternorrland.ntf.se](http://vasternorrland.ntf.se)

Västmanland: [vastmanland.ntf.se](http://vastmanland.ntf.se)

Örebro: [orebro.ntf.se](http://orebro.ntf.se)

Östergötland: [ostergotland.ntf.se](http://ostergotland.ntf.se)



ግሕበት ንግሕ